

1

37

102-33-494
23.04.93

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ

ОТ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ

На основание чл.150, ал.1 във връзка с чл.149, ал.1, т.т.1 и 2 от Конституцията на Република България отправяме до Вас следните искания:

I. Да дадете задължително тълкуване на конституционната норма на чл.117, ал.3 - "Съдебната власт има самостоятелен бюджет".

В рамките на исканото задължително тълкуване на Конституцията, настояваме да се произнесете по следните въпроси:

1. Кой бюджетни приходи съставляват приходната част на бюджета на съдебната власт?

2. Кой е разпоредител с бюджета на съдебната власт?

II. Да дадете задължително тълкуване на Глава шеста от Конституцията досежно институциите на съдебната власт.

В рамките на исканото задължително тълкуване на Конституцията, настояваме да се произнесете по следния въпрос:

Е ли Конституционния съд институция в рамките на съдебната власт?

СЪОБРАЖЕНИЯ

I

Нормалното функциониране на демократичната държава се предпоставя от два основни, по наше виждане фактора:

структурното и икономическо обособяване на законодателната, изпълнителната и съдебната власти

и

осигуряването на механизми за тяхното взаимно балансиране.

Докато в структурно отношение отделните власти са в една или друга степен удачно разделени, не така стои въпроса с тяхното икономическо разделяне. По наше мнение не може да има спор, че една или друга власт е самостоятелна единствено когато може да се разпорежда свободно с бюджета си, без да чака средства за своето функциониране от "някъде".

При законодателната и изпълнителната власти икономическото обособяване е постигнато. Изпълнителната власт в лицето на правителството осигурява чрез специфичните си механизми приходната част на държавния бюджет и го упражнява след неговото приемане от законодателната власт. От своя страна законодателната власт определя и приема собствения си бюджет и го упражнява. Очевидно, без да навлизаме в подробности, механизмите на икономическо обособяване на отделните клонове на държавната власт играят ролята и на балансиращи механизми.

По различен начин на практика стоят нещата по отношение на съдебната власт. Конституцията прогласява отделност на бюджета на съдебната власт, но тази отделеност в момента е до голяма степен имажинерна. Практически бюджетът на съдебната власт е част от бюджета на изпълнителната власт, като разходната му част е равна на одобрената от законодателната власт част от приходната част на общия държавен бюджет.

Ние намираме, че това положение е следствие от неточното тълкуване на чл.117, ал.3 от Конституцията. Бюджетът на съдебната власт следва да бъде реално обособен за постигането на следните обществено полезни цели:

Осигуряване на реална независимост на съдебната власт;

Издигане авторитета на съдебната власт чрез осигуряване на адекватни материални условия за дейност на правосъдието и правоохранителните органи;

Осигуряване на кадри за съдебната власт.

Държавата, като обществена институция в крайна сметка съществува за да осъществява две функции:

ЗАЩИТНА - защита на интегритета на обществото от външни и вътрешни дестабилизиращи фактори, осъществявана от законодателната и изпълнителната власти, и

ПОСРЕДНИЧЕСКА - защита на интегритета на обществото чрез въвеждане и осигуряване спазването на определени правила за поведение на членовете на обществото, осъществявана от законодателната и съдебната власти.

3

Постигането на посочените по-горе цели ще осигури именно нормалното осъществяване на посредническата функция на държавата.

По повдигнатите пред Конституционния съд въпроси, становището ни е - приходната част на бюджета на съдебната власт се състои от приходите по Тарифа N 1 към Закона за държавните такси, за таксите, събирани от съдилищата и от Министерството на правосъдието, както и от другите такси, събирани от Министерството на правосъдието.

С оглед осигуряване баланса между отделните власти, както и предвид разпоредбата на чл.106 от Конституцията, разпоредител с бюджета на съдебната власт следва да е Министърът на правосъдието.

II

От друга страна постигането на структурно и икономическо обособяване на властите не е достатъчно за осигуряването на баланс помежду им, тъй като това предполага механизми за взаимен контрол. В тази връзка възниква въпроса за мястото на Конституционния съд в системата на трите клона на държавната власт, по който въпрос също така искаме Конституционния съд да се произнесе със задължително тълкуване.

Не е възможно да се приеме, че Конституционния съд е извън системата на клоновете на държавната власт, както това не може да се приеме за която й да е държавна институция. Неговите правомощия са насочени към осигуряване върховенството на Конституцията, към осигуряване на баланса между отделните власти, както и между вътрешните им структури.

Конституционния съд безусловно е юрисдикция. От осемте точки на алинея първа на чл.149 от Конституцията най-малко пет (т.т. 3,5,6,7 и 8) третират състезателни производства пред Конституционния съд.

От друга страна самият факт на задължително тълкуване на Конституцията и осигуряване на съответствието на законодателните актове на народното събрание на Конституцията е в пряка връзка с правоприлагането, респективно с правораздаването.

По този начин Конституционният съд без да е инстанция в съдебната система е на "върха" й, притежавайки правомощия, определящи дейността на съдебната власт.

Ако се приеме, че Конституционния съд е извън съдебната власт, то последната ще е лишена най-ефикасния механизъм за балансиране на съдебната със законодателната и изпълнителната власти.

По пълномощие на

1. НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ:

2. Емел Филипов -

3. Йордан Рачнев -

4. Гиндо Павлов -

(Соня Младенова)

4. Петър Беляжков -
5. Елза Манасаров -
6. Ганга Велегова - СВЗ
7. Георги Пирински -
8. Дана Мехмед -
9. Димитър Зонцев -
10. Юлиан Бояров -
11. Иван Вилхелм -
12. Иван Ив. Илиев -
13. Велеслава Стояна -
14. Георги Божинков -
15. Елиза Мундлер -
16. Стефан Водичков -
17. Кристина Иванова -
18. ВЕЛЕСЛАВА ГИРОВА - В. Гирова
19. Георги Кочев -
20. Кристина Кайджов -
21. Г. - Г.
22. Елиза В. Бамбаров -
23. Кольо Маранов -
24. Кристина Меланков -
25. Ана Корсанова -
26. Георги Ганджов -
27. Георги Николов (Свиштов) -
28. Иван Лелич -
29. Анастас Пенаризов -
30. Васил Дочев -
31. Велимир Меликов -
32. Димитър Велев -
33. Стефан Милев -
34. Кристина Сиванова Желев -

35. Георги Симеонов Попов - *Г.П.*
36. Георги Метев Петров - *Г.П.*
37. Стефан Иванов Мухомов *М.И.*
38. Христо Радев - *Х.Р.*
39. Радко Велков - *Р.В.*
40. Стефан Александров Караджов *С.К.*
41. Тимур Смирнов Смирнов *Т.С.*
42. Асен Христо Митревски - *А.М.*
43. Никола Петров Койчев - *Н.К.*
44. Димитр Димитров Конаков *Д.К.*
45. Матей Великов Метев - *М.М.*
46. Георги Петров Кочев - *Г.К.*
47. Христо Иванов Атанасов *Х.А.*
48. Митко Митков Митев *М.М.*
49. Стоян Костанов Кеванов *С.К.*
50. Арменко Симеонов Метев *А.М.*
51. Червенко Крумов Ч.Крумов *Ч.К.*
52. Коста Кравчев *К.К.*